

Motiver til Forslag til Lov.

har en modsat Opfattelse fra gammel Tid af gjort sig gældende i de nordiske Lande. D. L. s 4—3—1 og 21 samt 4—4—6 tillægger Skipperen i Tilfælde af Forlis Fragt af det bjergede Gods „efter som Sejladsen er lang til“, „efter Sejladsens Lejlighed“, „billig Fragt“, og hermed stemmer nordt Sölöv § 66, svensk Sölöv af 1864 § 113 og thdft Sölöv Art. 532, der gøres kun den Begrænsning, at Fragten ikke maa overstige Værdien af det bjergede Gods, eller at Befragteren er berettiget til at abandonnere Godset for Fragten. Ihvorel der nu under Sagens Behandling i de samlede Kommissioner har været ikke liden Tilbøjelighed til at slutte sig til den engelsk-amerikanske Anskuelse som den formentlig principrigtige, er det dog fundet betænkeligt at fravige den for Søfartsnæringen gunstigere Opfattelse, der har saa gammel Røvd i Norden, og Lovforslaget fastholder derfor i § 160 Bortfragterens Ret til Afstandsfragt, dog med Ret for Befragteren til som anført at overlade Godset for Afstandsfragten. Reglen for dennes Fastsettelse er vel den, at den skal bestemmes efter Længden af den tilbagelagte Del af Rejsen i Forhold til den hele Rejse, men man har dog anset det for rigtigt dertil at føje, at der skal tages Hensyn ikke blot til den Tid, som Rejsen har medtaget, men ogsaa til de med samme forbundne særegne Bøveligheder og Omkostninger i Forhold til den tilbagegaaende Del af Rejsen. Herunder vil der da ogsaa kunne tages Hensyn til, hvorvidt den tilbagelagte Del af Rejsen kan siges at have bragt Værdierne nærmere til deres Bestemmelsessted, eller om ikke muligvis Befragteren i Stedet for at have vundet noget tværtimod er bleven ringere stillet ved deres Henbringelse til det Sted, hvor Rejsen ender. Bestemmelsen af Afstandsfragtens Størrelse beror herefter væsentlig paa et Skøn, der, forsaavidt Sagen bringes for Domstolene, naturligvis maa afgives af Søretten eller af villige Mænd, naar Retten finder det rigtigt at henvise dertil. I § 160 aabnes der imidlertid Afgang til at saa Sagen afgjort uden egentlig Rettergang, idet det bestemmes, at enhver af Parterne, naar de ikke kunne enes om den Fragt, som skal betales, kan forlange den fastsat ved lovligt Skøn. — Det fremgaar formentlig af Bestemmelsens Affattelse, at det er alt Godset, der skal abandonneres, naar Befragteren vil være fri for at betale Afstandsfragt, saa at han ikke kan beholde noget deraf mod at betale en forholdsmeetsig Del af denne, og abandonnere en anden Del af Godset; Godset maa afstaa under Et mod Frihed for Fragt, eller beholdes

under Et mod at betale hele Afstandsfragten. Ved at tillægge Bortfragteren Ret til denne er det iøvrigt Forudsætningen, at han, eller Skipperen paa hans Vegne, ikke kan være berettiget til, i Stedet for at tage imod Distancefragten, uden Befragterens Samtykke, at sende Godset til Bestemmelsesstedet med et andet Skib, og derefter fordre den fulde betingede Fragt.

De Betragtninger, hvorpaa § 159 er grundet, føre naturlig til i § 161 at give enhver af Parterne i et Befragtningsforhold Ret til at hæve Kontrakten, naar Krig, Forhuld og deslige forhindre en paabegyndt Rejsses Fuldførelse. I Lighed med Bestemmelsen i § 160 foreskrives det imidlertid i § 161, at der for den udførte Del af Rejsen — selv om Skibet vender tilbage til Afgangshavnen — skal betales Afstandsfragt, beregnet efter Reglerne i § 160, ligesom det, hvor Rejsen ender i en Mellemhavn, maa paaligge Skipperen at drage behørig Omsorg for Godset paa Ladningsrejsernes Vegne og for deres Regning, i Overensstemmelse med Reglerne i § 57. Med Hensyn til Forpligtelsen til at betale Afstandsfragt maa det derhos bemærkes, at der ikke tillægges Befragteren Ret til, som efter § 160 sidste Stykke, i Stedet derfor at abandonnere Godset; Grunden dertil er, som det let vil ses, den, at Godset ikke i de i § 161 omhandlede Tilfælde antages at have lidt saadan Skade eller at være saaledes formindstet i Værdi, som det forudsættes let at kunne være Tilfældet ved Strandinger o. desl. — Naar det i § 161 hedder, at enhver af Parterne faar Ret til at hæve Kontrakten, er dette at forstaa paa samme Maade som det samme Udtryk i § 159; det er altsaa ikke blot Enebrefragteren, men enhver af de flere Befragtere eller af Styfgodsbefragterne, som Retten tillægges, forudsat at Hindringen træffer alt hans Gods. I modsat Fald kan der kun være Tale om Udløsning af den Del, som rammes af Hindringen, og Befragteren maa da ligesuldt betale hel Fragt derfor. Om Indladning af andet Gods i Stedet for det udløste vil der vel kun sjældent blive Spørgsmaal, og Befragteren vil da i hvert Fald kun kunne forlange andet Gods indladet i en Mellemhavn, naar slet intet Forhold eller anden Ulempe derved forvoldes, idet der overhovedet ikke kan være Tale om Liggedage m. v. i en saadan anløben Havn. Paa den anden Side gives der ikke i § 161 Skipperen en lignende Ret som den i § 159 sidste Stykke ommeldte til at hæve Kontrakten ogsaa for de tilbageblivende Befragteres Bedkommende, naar Fragtbeløbet for de hævede Kontrakter udgør mere end Halvdelen